Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

30 päivänä marraskuuta 2023 *

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen – SEUT 258 artikla – Direktiivi 91/271/ETY – Yhdyskuntajätevesien keräys ja käsittely – 4 artiklan 1 ja 3 kohta sekä 5 ja 15 artikla – Liitteessä I olevat B ja D kohta – Tietyn suuruisten taajamien jätevesien biologinen tai vastaava käsittely – Haavoittumiselle alttiille alueille johdettavien jätevesien tehokkaampi käsittely – Jätevedenpuhdistamoista tulevien päästöjen tarkkailu

Asiassa C-328/22,

jossa on kyse SEUT 258 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 16.5.2022,

Euroopan komissio, asiamiehinään B. Rous Demiri ja E. Sanfrutos Cano,

kantajana,

vastaan

Slovenian tasavalta, asiamiehenään A. Dežman Mušič,

vastaajana,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. Biltgen sekä tuomarit J. Passer (esittelevä tuomari) ja M. L. Arastey Sahún,

julkisasiamies: J. Kokott,

kirjaaja: hallintovirkamies M. Longar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.7.2023 pidetyssä istunnossa esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: sloveeni.

tuomion

1 Euroopan komissio vaatii kanteellaan unionin tuomioistuinta toteamaan, että koska Slovenian tasavalta ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että

– Kočevjen, Trbovljen, Tržičin ja Ljubljanan taajamien viemäröidyt yhdyskuntajätevedet käsitellään ennen vesistöön johtamista biologisesti tai vastaavalla tavalla,

– Kočevjen, Trbovljen ja Tržičin taajamien viemäröidyt yhdyskuntajätevedet käsitellään tehokkaammin ennen niiden johtamista haavoittumiselle alttiille alueille ja

– Ljubljanan ja Ptujin taajamien jätevedenpuhdistamoista tulevia päästöjä tarkkaillaan asianmukaisesti,

se ei ole noudattanut yhdyskuntajätevesien käsittelystä 21.5.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/271/ETY (EYVL 1991, L 135, s. 40), sellaisena kuin se on muutettuna 22.10.2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1137/2008 (EUVL 2008, L 311, s. 1) (jäljempänä direktiivi 91/271), 4, 5 ja 15 artiklan ja liitteessä I olevien B ja D kohdan mukaisia velvoitteitaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Direktiivi 91/271

2 Direktiivin 91/271 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämä direktiivi koskee yhdyskuntajätevesien keräilyä, käsittelyä ja vesistöön johtamista sekä tiettyjen teollisuudenalojen jätevesien käsittelyä ja vesistöön johtamista.

Direktiivin tarkoituksena on suojella ympäristöä edellä mainittujen jätevesien johtamisesta aiheutuvilta haitoilta.”

3 Direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1 ’yhdyskuntajätevedellä’ talousjätevettä tai talous- ja teollisuusjäteveden ja/tai huleveden seosta;

2 ’talousjätevedellä’ asuntojen ja laitosten jätevesiä, jotka ovat peräisin pääasiassa ihmisten aineenvaihdunnasta ja kotitalouden toimista;

3 ’teollisuusjätevedellä’ teollisuustuotantoon ja muuhun elinkeinon harjoittamiseen käytettyjen kiinteistöjen jätevettä, joka ei ole talousjätevettä tai hulevettä;

4 ’taajamalla’ aluetta, jossa on niin tiheä asutus ja/tai niin runsaasti yritystoimintaa, että jätevedet on viemäröitävä ja johdettava jätevedenpuhdistamoon tai purkupaikkaan;

5 ’keräysjärjestelmällä’ yhdyskuntajätevesien keräämiseen ja johtamiseen käytettävää viemärijärjestelmää;

6 ’yhdellä avl:llä (asukasvastineluvulla)’ sellaista orgaanista biologisesti hajoavaa kuormitusta, jonka viiden vuorokauden biokemiallinen hapenkulutus (BOD5) on 60 grammaa happea vuorokaudessa;

7 ’mekaanisella käsittelyllä’ sellaista kiintoaineen laskeutusta fysikaalisin tai kemiallisin menetelmin tai muuta yhdyskuntajäteveden käsittelyä, jossa laitokseen tulevan jäteveden BOD5-arvo laskee vähintään 20 prosentilla ja kiintoainepitoisuus vähintään 50 prosentilla ennen vesistöön johtamista;

8 ’biologisella käsittelyllä’ yhdyskuntajätevesien käsittelyä menetelmällä, jossa on yleensä biologisessa käsittelyssä jälkiselkeytys, tai muuta menetelmää, joka täyttää liitteen I taulukossa 1 esitetyt vaatimukset;

– –”

4 Direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1 Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että jätevesien viemäröintijärjestelmä on

– 31 päivään joulukuuta 2000 mennessä taajamissa, joiden asukasvastineluku (avl) on suurempi kuin 15 000,

ja

– 31 päivään joulukuuta 2005 mennessä taajamissa, joiden avl on 2 000–15 000.

Jos yhdyskuntajätevedet johdetaan vesistöihin, joita pidetään 5 artiklassa määriteltyinä ’haavoittumiselle alttiina alueina’, jäsenvaltioiden on huolehdittava, että viemäröintijärjestelmä on käytössä 31 päivään joulukuuta 1998 mennessä taajamissa, joiden avl on suurempi kuin 10 000.

Jos keräysjärjestelmän rakentaminen ei ole perusteltua, joko siksi, ettei siitä olisi hyötyä ympäristölle, tai erittäin korkeiden kustannusten takia, on käytettävä erillisjärjestelmiä tai muita asianmukaisia järjestelmiä, joilla saavutetaan yhtä hyvä ympäristönsuojelun taso.

2 Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen keräysjärjestelmien on täytettävä liitteessä I olevassa A kohdassa vahvistetut vaatimukset. – –”

5 Direktiivin 4 artiklan sanamuoto on seuraava:

”1 Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että viemäröidyt yhdyskuntajätevedet on ennen vesistöön johtamista käsiteltävä biologisesti tai vastaavalla tavalla seuraavasti:

– 31 päivään joulukuuta 2000 mennessä purkupaikasta riippumatta taajamissa, joiden avl on suurempi kuin 15 000;

– 31 päivään joulukuuta 2005 mennessä taajamissa, joiden avl on 10 000–15 000 ja joiden jätevedet johdetaan sisävesiin tai suistoihin;

– 31 päivään joulukuuta 2005 mennessä taajamissa, joiden avl on 2 000–10 000 ja joiden jätevedet johdetaan sisävesiin tai suistoihin.

2 Jos yksityiskohtaisin tutkimuksin osoitetaan, ettei jätevesistä aiheudu ympäristöhaittoja, voidaan soveltaa 1 kohdassa [säädettyä] lievempiä käsittelyvaatimuksia, jos taajaman jätevedet johdetaan korkealla vuoristossa (yli 1 500 metriä merenpinnasta) sijaitseviin vesiin ja jätevesien tehokas biologinen käsittely on vaikeaa alhaisten lämpötilojen vuoksi.

3 Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen yhdyskuntajätevesien on täytettävä liitteessä I olevassa B kohdassa vahvistetut vaatimukset.

4 Asukasvastinelukuna esitetty kuormitus on laskettava suurimman puhdistamolle vuoden aikana tulevan viikon keskikuormituksen perusteella, lukuun ottamatta poikkeuksellisia, esimerkiksi rankkasateista johtuvia, tilanteita.”

6 Direktiivin 91/271 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1 Jäsenvaltioiden on 2 kohdan soveltamiseksi määriteltävä 31 päivään joulukuuta 1993 mennessä haavoittumiselle alttiit alueet liitteessä II vahvistettujen arviointiperusteiden mukaisesti.

2 Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että [kaikki viemäröidyt] yli 10 000 avl:n taajamien jätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista haavoittumiselle alttiisiin vesistöihin 4 artiklassa säädettyä tehokkaammin viimeistään 31 päivästä joulukuuta 1998 alkaen.

3 Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen yhdyskuntajätevesien vesistöön johtamisen on täytettävä liitteessä I olevassa B kohdassa vahvistetut olennaiset vaatimukset. – –

4 Edellä 2 ja 3 kohdassa asetettuja laitoskohtaisia vaatimuksia ei kuitenkaan tarvitse soveltaa haavoittumiselle alttiilla alueilla, jos voidaan osoittaa, että alueen kaikille yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoille tulevasta fosforin ja typen kokonaiskuormituksesta poistetaan kummastakin vähintään 75 prosenttia.

5 Edellä 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen säännösten tulee koskea myös haavoittumiselle alttiin vesistön valuma-alueella sijaitsevia jätevedenpuhdistamoita, joiden jätevedet osaltaan aiheuttavat vesistön pilaantumista.

Jos edellä tarkoitetut valuma-alueet sijaitsevat kokonaan tai osittain toisen jäsenvaltion alueella, sovelletaan 9 artiklaa.

6 Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että haavoittumiselle alttiiden alueiden määrittäminen otetaan tarkasteltavaksi vähintään neljän vuoden välein.

7 Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että 6 kohdassa säädetyn tarkastelun perusteella haavoittumiselle alttiiksi määritetyillä alueilla tilanne on seitsemän vuoden kuluessa edellä esitettyjen vaatimusten mukainen.

8 Jäsenvaltion ei tarvitse määrittää haavoittumiselle alttiita alueita tämän direktiivin soveltamista varten, jos se toteuttaa 2, 3 ja 4 kohdassa tarkoitetun käsittelyn koko alueellaan.”

7 Kyseisen direktiivin 15 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1 Toimivaltaisten viranomaisten tai asianomaisten toimielinten on tarkkailtava:

– yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoista tulevia päästöjä liitteessä I olevan D kohdan mukaisin tarkastuksin sen todentamiseksi, että liitteessä I olevassa B kohdassa vahvistetut vaatimukset täyttyvät;

– pintavesiin päästettävien lietteiden määrää ja koostumusta.

2 Toimivaltaisten viranomaisten tai asianomaisten toimielinten on tarkkailtava vesistöjä, joihin johdetaan jätevettä yhdyskuntien puhdistamoista sekä 13 artiklassa tarkoitettuja teollisuusjätevesiä, kun voidaan olettaa, että ne vaikuttavat merkittävästi vastaanottavaan ympäristöön.

_ _”

8 Kyseisen direktiivin liitteessä I, jonka otsikko on ”Yhdyskuntajätevesiä koskevat vaatimukset”, on muun muassa A kohta, jossa vahvistetaan keräysjärjestelmiin liittyvät vaatimukset, B kohta, joka sisältää vaatimukset, jotka yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoilta vesistöön johdettavan jäteveden on täytettävä, sekä D kohta, jossa vahvistetaan vesistöön johdettavaa jätevettä koskevat tarkkailumenettelyt.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

9 Todettuaan, että Slovenian tasavalta ei ollut noudattanut direktiivin 91/271 3–5, 10 ja 15 artiklan ja sen liitteen I mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ollut huolehtinut siitä, että useissa sen taajamista, mukaan lukien Tržičin, Ljubljanan, Kočevjen, Trbovljen ja Ptujin taajamat, oli asianmukaiset jätevesien viemäröintijärjestelmät, komissio päätti lähettää sille 16.2.2017 virallisen huomautuksen, johon Slovenian viranomaiset vastasivat 15.6.2017 päivätyllä kirjeellä.

10 Slovenian viranomaisten ja komission yksiköiden välillä pidettiin useita kokouksia vuonna 2017 ja ”pakettikokous” 23.2.2018. Slovenian viranomaiset lähettivät myös komissiolle välikertomuksia 29.9.2017, 27.2.2018 ja 23.7.2018 kyseisissä taajamissa tapahtuneesta edistymisestä.

11 Komissio tutki näihin kertomuksiin sisältyneet vastaukset ja huomioi kaikki Slovenian viranomaisten toimittamat tiedot, minkä jälkeen se katsoi, että pyrkimyksistään huolimatta Slovenian tasavalta oli edelleen jättänyt tietyiltä osin noudattamatta direktiivin 91/271 mukaisia velvoitteitaan, ja se lähetti 8.3.2019 päivätyllä kirjeellä kyseiselle jäsenvaltiolle perustellun lausunnon SEUT 258 artiklan mukaisesti.

12 Kyseisessä lausunnossa se yhtäältä totesi, että Slovenian tasavalta ei ollut noudattanut direktiivin 91/271 3–5, 10 ja 15 artiklan ja sen liitteessä I olevien A, B ja D kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ollut huolehtinut siitä, että muun muassa Tržičin, Ljubljanan, Kočevjen, Trbovljen ja Ptujin taajamissa on asianmukaiset jätevesien viemäröintijärjestelmät, ja toisaalta velvoitti kyseisen jäsenvaltion toteuttamaan perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen vastaanottamisesta eli viimeistään 8.5.2019.

13 Slovenian tasavalta vastasi perusteltuun lausuntoon 25.4.2019 päivätyllä kirjeellä ja tämän jälkeen 2.9. ja 30.12.2019 sekä 6.3., 12.8. ja 15.12.2020 päivätyillä kirjeillä.

14 Vaikka komissio saattoi päätellä Slovenian viranomaisten perusteltuun lausuntoon antaman vastauksen ja Ljubljanassa 21.1.2020 pidetyn ”pakettikokouksen” jälkeen toimitettujen tietojen perusteella, että kaikki kyseisessä lausunnossa tarkoitetut taajamat täyttivät tuolloin direktiivin 91/271 3 artiklan vaatimukset, se katsoi kuitenkin, että perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä Slovenian tasavalta ei ollut vieläkään noudattanut täysimääräisesti kyseisen direktiivin mukaisia velvoitteitaan.

15 Tästä syystä komissio päätti nostaa nyt käsiteltävän kanteen.

Kanne

Tutkittavaksi ottaminen

Asianosaisten lausumat

16 Slovenian tasavalta esittää yhtäältä väitteestä, joka koskee direktiivin 91/271 4 artiklan noudattamatta jättämistä Kočevjen, Trbovljen ja Tržičin taajamien osalta, ja toisaalta väitteestä, joka koskee kyseisen direktiivin 15 artiklan noudattamatta jättämistä Ptujin taajaman osalta, että kun on kyse asiakysymyksestä, sillä ei ollut mahdollisuutta puolustautua näiden väitteiden osalta oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä, mikä loukkaa sen puolustautumisoikeuksia.

17 Komissio kiistää nämä väitteet. Sanamuotojen erot perustellun lausunnon lausunto-osan ja kannekirjelmässä esitettyjen vaatimusten välillä eivät komission mukaan merkitse minkäänlaista muutosta oikeudenkäynnin kohteeseen. Komissio väittää tarkoittaneensa koko ajan, että Slovenian tasavalta on jättänyt noudattamatta samaa säännöstä samojen taajamien ja saman ajanjakson osalta. Se, että kyseinen toimielin tukeutui alun perin hierarkian periaatteeseen, jonka mukaan silloin, kun todetaan, että direktiivin 91/271 3 artiklassa asetettuja vaatimuksia ei ole noudatettu, kyseisen direktiivin 4 artiklassa säädettyä velvollisuutta ei – sitä suuremmalla syyllä – ole myöskään täytetty, ei komission mukaan voi johtaa siihen, että kun Slovenian tasavalta on noudattanut kyseisessä 3 artiklassa säädettyä viemäröintivelvoitetta, kyseinen toimielin ei voi enää moittia mainittua jäsenvaltiota siitä, ettei tämä ole noudattanut direktiivin 91/271 4 artiklan mukaisia velvoitteitaan. Slovenian tasavallan puolustautumisoikeuksia ei komission mukaan ole myöskään loukattu, koska kyseiselle jäsenvaltiolle ilmoitettiin heti alusta alkaen, että komissio vetosi kyseisen 4 artiklan noudattamatta jättämiseen asianomaisten taajamien osalta.

18 Komissio väittää myös muun muassa kiinnittäneensä oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä kyseisen jäsenvaltion huomion Ptujin taajamaa koskevaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämiseen direktiivin 91/271 3, 4 ja 15 artiklan ja sen liitteessä I olevien B ja D kohdan vaatimusten laiminlyönnin vuoksi.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

19 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn tarkoituksena on antaa asianomaiselle jäsenvaltiolle yhtäältä tilaisuus täyttää unionin oikeuden mukaiset velvoitteensa ja toisaalta tilaisuus puolustautua asianmukaisesti komission esittämiä väitteitä vastaan. Tämän menettelyn virheettömyys on EUT-sopimuksessa tavoiteltu olennainen tae, jotta yhtäältä kyseisen jäsenvaltion oikeuksia voidaan suojata ja jotta toisaalta voidaan varmistaa, että oikeusriita, joka mahdollisesti tulee käsiteltäväksi oikeudenkäyntimenettelyssä, on selkeästi määritelty (tuomio 2.4.2020, komissio v. Puola, Unkari ja Tšekki (Tilapäinen mekanismi kansainvälisen suojelun hakijoiden siirtämiseksi), C-715/17, C-718/17 ja C-719/17, EU:C:2020:257, 91 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

20 Tästä seuraa muun muassa, että SEUT 258 artiklan nojalla nostetun kanteen kohde rajataan kyseisessä määräyksessä tarkoitetussa oikeudenkäyntiä edeltävässä menettelyssä. Kanteen on näin ollen perustuttava samoihin syihin ja perusteisiin kuin perustellun lausunnon (tuomio 18.11.2010, komissio v. Portugali, C-458/08, EU:C:2010:692, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

21 Tämä vaatimus ei kuitenkaan voi merkitä sitä, että perustellun lausunnon lausunto-osassa esitettyjen väitteiden ja kannekirjelmässä esitettyjen vaatimusten pitäisi kaikissa tilanteissa olla täysin yhteneviä, kunhan perustellussa lausunnossa määritettyä oikeusriidan kohdetta ei ole laajennettu tai muutettu (tuomio 18.11.2010, komissio v. Portugali, C-458/08, EU:C:2010:692, 44 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

22 Käsiteltävässä asiassa komissio moittii Slovenian tasavaltaa tämän kanteen yhteydessä direktiivin 91/271 säännösten noudattamatta jättämisistä, jotka kyseisten taajamien osalta jo mainittiin sekä virallisessa huomautuksessa että perustellussa lausunnossa.

23 On kuitenkin todettava, että oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn aikana komissio päätteli direktiivin 91/271 4 artiklan väitetyn noudattamatta jättämisen Kočevjen, Trbovljen ja Tržičin taajamien osalta yksinomaan kyseisen direktiivin 3 artiklan väitetystä noudattamatta jättämisestä ja viittasi tässä yhteydessä ainoastaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan silloin, kun todetaan, että asianomaisilla taajamilla ei ole järjestelmiä, jotka mahdollistavat kaikkien näistä taajamista vesistöön johdettujen yhdyskuntajätevesien keräämisen, velvollisuus käsitellä kaikki jätevedet biologisesti tai vastaavalla tavalla ei sitä suuremmalla syyllä myöskään täyty (ks. vastaavasti tuomio 25.10.2007, komissio v. Kreikka C-440/06, EU:C:2007:642, 25 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

24 Komissio esitti vasta kannekirjelmässään ensimmäistä kertaa varsinaisen väitteen siitä, että Slovenian tasavalta on jättänyt noudattamatta direktiivin 91/271 4 artiklaa, ja totesi, että yhtäältä asianomaisten taajamien kokonaiskuormitusta ja toisaalta käsiteltyä enimmäiskuormitusta koskevien tietojen, jotka Slovenian viranomaiset olivat toimittaneet, vertailusta ilmeni, että kaikkia näiden taajamien yhdyskuntajätevesiä ei ollut käsitelty biologisesti tai vastaavalla tavalla.

25 On toki niin, että siltä osin kuin komissio katsoi oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä, että Slovenian tasavalta ei ollut noudattanut direktiivin 91/271 3 artiklan mukaisia velvoitteitaan kyseessä olevien taajamien osalta, se saattoi menettelyn myöhemmässä vaiheessa ja tämän tuomion 23 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti vedota näin ollen myös kyseisen direktiivin 4 artiklan noudattamatta jättämiseen.

26 On myös totta, että se, että jäsenvaltio noudattaa direktiivin 91/271 3 artiklan vaatimuksia taajamien jätevesien viemäröintijärjestelmiä koskevien laitteistojen osalta, ei välttämättä merkitse sitä, että se noudattaa myös kyseisen direktiivin 4 artiklaan perustuvia vaatimuksia. Viimeksi mainitun artiklan mukaan viemäröidyt yhdyskuntajätevedet on ennen vesistöön johtamista käsiteltävä biologisesti tai vastaavalla tavalla, ja näiden jätevesien on täytettävä mainitun direktiivin liitteessä I olevassa B kohdassa vahvistetut asian kannalta merkitykselliset vaatimukset. Unionin tuomioistuin on lisäksi jo katsonut, että yhtäältä direktiivin 91/271 4 artiklan 1 kohdan vaatimuksia ei ole noudatettu sellaisten taajamien osalta, joissa on yhdyskuntajätevesien biologista tai vastaavaa käsittelyä harjoittavien laitosten alikapasiteettia, ja toisaalta, että koska täysin käsittelemättömien jätevesien johtaminen vesistöön ei täytä kyseisen direktiivin liitteessä I olevan B kohdan vaatimuksia, yhdyskuntajätevesien käsittelyä laitoksissa, joissa on alikapasiteettia, ei voida pitää kyseisen direktiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaisena (ks. vastaavasti tuomio 28.3.2019, komissio v. Irlanti (Jätevesien keräys- ja käsittelyjärjestelmä), C-427/17, EU:C:2019:269, 152 ja 154 kohta).

27 On kuitenkin niin, että oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä Slovenian tasavalta ei voinut esittää tehokkaasti puolustautumisperusteitaan tämän tuomion 24 kohdassa tarkoitettuja komission väitteitä vastaan, koska kyseinen toimielin esitti ne ensimmäistä kertaa kannekirjelmässään ja koska se tukeutui oikeudelliseen ja tosiasialliseen perustaan, joka poikkesi täysin kyseisen toimielimen tämän tuomion 23 kohdassa mainitusta oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä esittämästä perustasta.

28 Lisäksi – toisin kuin komissio vastauskirjelmässään väittää – Slovenian tasavallan puolustautumisoikeuksien kunnioittamiseksi olisi riittänyt, että kyseiselle jäsenvaltiolle olisi osoitettu täydentävä perusteltu lausunto, eikä uutta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaa menettelyä olisi ollut tarpeen aloittaa.

29 Direktiivin 91/271 15 artiklan väitetystä noudattamatta jättämisestä Ptujin taajaman osalta on todettava, että Slovenian tasavallalle osoitettuun perusteltuun lausuntoon ei sisältynyt tämän osalta mitään erityisiä argumentteja.

30 Näin ollen komission vaatimukset, joilla pyritään siihen, että Slovenian tasavallan katsotaan jättäneen noudattamatta direktiivin 91/271 4 artiklaa Kočevjen, Trbovljen ja Tržičin taajamien osalta sekä kyseisen direktiivin 15 artiklaa Ptujin taajaman osalta, on jätettävä tutkimatta.

31 Lopuksi on todettava, että siltä osin kuin komissio tyytyy kannekirjelmässään väittämään Kočevjen, Trbovljen ja Tržičin taajamien osalta, että direktiivin 91/271 4 artiklan säännösten noudattamatta jättäminen merkitsee direktiivin 5 artiklan säännösten noudattamatta jättämistä, myös komission vaatimukset viimeksi mainitun säännöksen noudattamatta jättämisen toteamisesta on jätettävä tutkimatta.

32 Ylimääräisenä huomautuksena voidaan lisätä, että komissio on joka tapauksessa myöntänyt istunnossa Ptujin taajaman osalta, että Slovenian tasavallan vastauskirjelmänsä liitteessä toimittamat tiedot osoittavat kyseessä olevien vuosien osalta, että direktiivin 91/271 15 artiklan vaatimukset täytetään kyseisessä taajamassa.

Asiakysymys

Asianosaisten lausumat

33 Komissio väittää, että Slovenian tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 91/271 4 ja 15 artiklan mukaisia velvoitteitaan Ljubljanan taajaman osalta.

34 Se toteaa, että Slovenian tasavalta ilmoitti perusteltuun lausuntoon 25.4.2019 antamassaan vastauksessa, että jätevesien käsittelyjärjestelmiin tehtäisiin muutoksia sen varmistamiseksi, että tilanne Ljubljanan taajamassa on direktiivin 91/271 4 artiklan mukainen, ja täsmensi, että kyseisen taajaman yhdyskuntajätevedet käsiteltiin kyseisenä ajankohtana kahdessa jätevedenvedenpuhdistamossa ja että vain niistä pienempi eli Brodin puhdistamo ei täyttänyt kyseisen 4 artiklan vaatimuksia. Kyseinen jäsenvaltio ei siis komission mukaan kiistä tältä osin sitä, että 4 artiklassa asetettujen vaatimusten noudattamatta jättäminen johtui infrastruktuurin puuttumisesta. Se väittää komission mukaan päinvastoin, että tämän säännöksen noudattamatta jättäminen korjattaisiin sulkemalla Brodin ja Rakova Jelšan jätevedenpuhdistamot ja ohjaamalla niiden jäljelle jäävä kuormitus Zalogin jätevedenpuhdistamoon koheesiorahastosta yhteisrahoitetun hankkeen ”Jätevesien poisto ja käsittely Ljubljanan tasangon pohjavettä johtavissa kerrostumissa” yhteydessä. Samassa vastauksessa Slovenian tasavalta totesi komission mukaan Ljubljanan taajamasta ja Brodin jätevedenpuhdistamosta, että hankkeen rakennusvaiheen oli tarkoitus valmistua joulukuussa 2020 ja että toimintavaiheen oli tarkoitus alkaa tätä seuraavana vuonna. Komission mukaan kyseinen jäsenvaltio täsmensi kuitenkin 6.3.2020 päivätyssä kirjeessään, että hanke valmistuisi vasta vuoden 2023 lopussa.

35 Komission mukaan myöskään direktiivin 91/271 15 artiklan vaatimuksia ei täytetä, koska Slovenian tasavallan toimittamista tiedoista ilmenee, että Brodin jätevedenpuhdistamossa, jossa Ljubljanan taajaman yhdyskuntajätevedet käsitellään, neljässä näytteessä (yhteensä kahdestatoista) on esiintynyt BOD5- ja/tai COD-pitoisuuksia, jotka ylittävät direktiivin 91/271 liitteessä I olevan D kohdan taulukossa 1 vahvistetut raja-arvot. Kolmessa näytteessä BOD5-pitoisuudet ylitettiin komission mukaan yli 100 prosenttia, ja yhdessä näytteessä COD-pitoisuuden arvo ylittyi yli 100 prosenttia. Vaatimustenvastaisten näytteiden määrä on komission mukaan myös suurempi kuin mitä direktiivissä sallitaan.

36 Slovenian tasavallan mukaan komission molemmat väitteet ovat perusteettomia.

37 Slovenian tasavalta väittää, että viralliseen huomautukseen ja perusteltuun lausuntoon antamissaan vastauksissa se toimi komission sen väitteen perusteella, jonka mukaan direktiivin 91/271 4 artiklaa on rikottu, jos jätevedenpuhdistamosta saadut arvot ylittävät kyseisessä direktiivissä vahvistetut raja-arvot. Tämä on Slovenian tasavallan mukaan sitä paitsi syy siihen, miksi se myönsi direktiivin 91/271 4 artiklan rikkomisen oikeudenkäyntiä edeltäneessä menettelyssä. Slovenian tasavallan mukaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin, että direktiivin 91/271 4 artiklaan perustuva velvollisuus täyttyy, jos asianomainen jäsenvaltio voi esittää yhden näytteen, joka täyttää kyseisen direktiivin liitteessä I olevan B kohdan vaatimukset. Siltä osin kuin on kyse Brodin yhdyskuntajätevedenpuhdistamosta, jossa on käytössä biologinen jätevedenkäsittelytekniikka, Slovenian tasavalta toteaa, että sen viralliseen huomautukseen ja perusteltuun lausuntoon antamassaan vastauksessa toimittamista kyseisen puhdistamon käsittelemiin vesiin kohdistetun seurannan tuloksista ilmenee, että tässä yhteydessä otetut näytteet olivat useaan otteeseen direktiivin 91/271 liitteessä I olevan B kohdan vaatimusten mukaisia. Slovenian tasavalta väittää siis esittäneensä vuoden 2016 osalta kuusi ja vuoden 2018 osalta kahdeksan vaatimusten mukaista näytettä.

38 Tämän tuomion 34 kohdassa kyseessä olevasta Brodin yhdyskuntajätevedenpuhdistamosta Slovenian tasavalta väittää, että sen nykyaikaistaminen ei ole tarkoituksenmukaista eikä taloudellisesti perusteltua, koska se suljetaan, kun koheesiorahaston varoista rahoitettava hanke ”Jätevesien poisto ja käsittely Ljubljanan tasangon pohjavettä johtavissa kerrostumissa” toteutetaan. Brodin jätevedenpuhdistamossa käsitellyt jätevedet ohjataan sen mukaan tällöin julkiseen viemäröintijärjestelmään, joka on liitetty Zalogin yhdyskuntajätevedenpuhdistamoon.

39 Slovenian tasavalta korostaa tässä yhteydessä, että Brodin jätevedenpuhdistamoon liitetty osa Ljubljanan taajamasta ei aiheuta käsittelemättömien jätevesien valvomattomia päästöjä ympäristöön. Brodin jätevedenpuhdistamolla tehdyt mittaukset osoittavat, että suurin osa jätevesistä käsitellään, koska vuonna 2018 vain neljä ja vuonna 2016 vain kaksi näytettä ei ollut vaatimusten mukaisia.

40 Samoista syistä Slovenian tasavallan velvollisuutta huolehtia siitä, että päästöt ovat direktiivin 91/271 15 artiklassa ja sen liitteessä I olevassa D kohdassa tarkoitettujen laatuvaatimusten mukaisia, on sen mukaan mahdoton täyttää Brodin jätevedenpuhdistamoon liitetyllä Ljubljanan taajaman osalla. Slovenian tasavalta väittää kuitenkin huolehtivansa tämän tuomion 38 kohdassa tarkoitetun hankkeen lopulliseen täytäntöönpanoon saakka siitä, että osa Ljubljanan taajaman jätevesistä käsitellään Brodin jätevedenpuhdistamossa, jota tarkastusviranomaiset tarkkailevat säännöllisesti, koska tässä yhteydessä toteutetaan vuosittain 12 mittausta. Tämän tuomion 39 kohdassa tarkoitetut vuosia 2016 ja 2018 koskevat vaatimusten mukaiset tulokset on Slovenian tasavallan mukaan kerätty näiden säännöllisten tarkastusten yhteydessä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

– *Alustavat huomautukset*

41 On muistutettava, että vaikka SEUT 258 artiklan mukaisessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä komission on näytettävä toteen väitteensä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä esittämällä unionin tuomioistuimelle kaikki ne seikat, jotka ovat välttämättömiä, jotta unionin tuomioistuin voi tutkia, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, eikä se voi nojautua minkäänlaisiin olettamiin, kun on kyse sen varmistamisesta, että kansallisia säännöksiä, joilla on tarkoitus varmistaa direktiivin tehokas täytäntöönpano, sovelletaan asianmukaisesti käytännössä, on otettava huomioon, että komissio, jolla ei ole omia tutkintavaltuuksia tällä alalla, on suuressa määrin riippuvainen tiedoista, joita mahdolliset kantelijat sekä asianomainen jäsenvaltio toimittavat (tuomio 2.12.2010, komissio v. Portugali, C-526/09, EU:C:2010:734, 21 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

42 Tästä seuraa muun muassa, että kun komissio on esittänyt riittävästi näyttöä siitä, ettei direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettuja kansallisia säännöksiä ole sovellettu käytännössä asianmukaisesti vastaajana olevan jäsenvaltion alueella, viimeksi mainitun on esitettävä näitä seikkoja ja niistä tehtäviä päätelmiä koskeva yksityiskohtainen vastanäyttö (tuomio 2.12.2010, komissio v. Portugali, C-526/09, EU:C:2010:734, 22 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 On myös syytä todeta, että kun arvioidaan, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, huomioon on otettava jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä unionin tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (tuomio 28.1.2016, komissio v. Portugali, C-398/14, EU:C:2016:61, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

44 Käsiteltävässä asiassa Slovenian tasavallalle annettiin 8.3.2019 päivätyssä perustellussa lausunnossa kyseisen lausunnon vastaanottamisesta alkanut kahden kuukauden määräaika direktiivin 91/271 4 ja 15 artiklan mukaisten velvoitteidensa noudattamiseksi. Näin ollen velvoitteiden noudattamiseksi myönnetty määräaika päättyi 8.5.2019.

– *Direktiivin 91/271 4 artiklan noudattamatta jättämistä koskeva väite*

45 Direktiivin 91/271 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kaikki viemäröidyt yhdyskuntajätevedet on ennen vesistöön johtamista käsiteltävä biologisesti tai vastaavalla tavalla.

46 Kyseisen direktiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaan tällaisesta biologisesta tai vastaavalla tavalla tapahtuvasta käsittelystä vastaavat jätevedenpuhdistamot, joista tulevien yhdyskuntajätevesien on täytettävä direktiivin 91/271 liitteessä I olevassa B kohdassa vahvistetut vaatimukset.

47 Erityisesti kyseisen direktiivin liitteessä I olevan B kohdan 4 alakohdasta ilmenee, että jätevedenpuhdistamoilta tulevien yhdyskuntajätevesien on oltava saman liitteen taulukossa 1 vahvistettujen vaatimusten mukaisia.

48 Tšekin tasavallan, Viron tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Puolan tasavallan, Slovenian tasavallan ja Slovakian tasavallan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan (EUVL 2003, L 236, s. 33) liitteen XIII mukaisesti Slovenian tasavallan oli noudatettava 1.1.2011 alkaen näitä vaatimuksia taajamissa, joiden avl on yli 15 000.

49 Tämän osalta unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että kun on osoitettu, että direktiivin 91/271 liitteessä I olevassa B kohdassa ja kyseisen liitteen taulukossa 1 vahvistettuja BOD/COD-vaatimuksia ei ole noudatettu, on katsottava, että kyseessä olevan taajaman jätevesiä ei käsitellä asianmukaisesti ennen niiden vesistöön johtamista, joten direktiivin 91/271 4 artiklan 3 kohdan, tarkasteltuna yhdessä kyseisen direktiivin liitteessä I olevan B kohdan ja kyseisen liitteen taulukon 1 kanssa, noudattamatta jättämistä koskevaa väitettä on pidettävä perusteltuna tällaisen taajaman osalta (ks. vastaavasti tuomio 28.3.2019, komissio v. Irlanti (Yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelyjärjestelmä), C-427/17, EU:C:2019:269, 155 ja 157 kohta).

50 Unionin tuomioistuin on lisäksi jo katsonut, että direktiivin 91/271 4 artiklan 1 kohdan vaatimuksia ei ole noudatettu sellaisten taajamien osalta, joissa yhdyskuntajätevesiä biologisesti tai vastaavalla tavalla käsittelevien laitosten kapasiteetti on riittämätön. Koska täysin käsittelemättömät jätevedet eivät täytä direktiivin 91/271 liitteessä I olevassa B kohdassa säädettyjä vaatimuksia, yhdyskuntajätevesien käsittelyä kapasiteetiltaan riittämättömissä laitoksissa ei voida pitää kyseisen direktiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaisena (ks. vastaavasti tuomio 28.3.2019, komissio v. Irlanti (Yhdyskuntajätevesien keräys- ja käsittelyjärjestelmä), C-427/17, EU:C:2019:269, 152 ja 154 kohta).

51 Perusteltuun lausuntoon antamassaan vastauksessa Slovenian tasavalta ei kiistänyt komission väitettä, jonka mukaan Brodin jätevedenpuhdistamo ei täyttänyt direktiivin 91/271 4 artiklan vaatimuksia, koska vaatimustenvastaisia BOD5-pitoisuuksia oli todettu useaan otteeseen. Se myönsi erityisesti, että tämän tuomion 37 kohdassa tarkoitetun seurannan tulokset osoittivat, että Brodin jätevedenpuhdistamossa ”ei tosiasiallisesti taata ravinteiden poistamista (tertiäärikäsittely)”.

52 Vastauksena komission kannekirjelmässään esittämään väitteeseen, jonka mukaan Slovenian tasavalta ei kiistänyt direktiivin 91/271 4 artiklan vaatimusten noudattamatta jättämistä infrastruktuurin puuttumisen vuoksi, kyseinen jäsenvaltio myöntää vastineessaan niin ikään ”Ljubljanan taajamaan liittyvät vaikeudet” ja lisää, että ne korjataan, kun hanke ”Jätevesien poisto ja käsittely Ljubljanan tasangon pohjavettä johtavissa kerrostumissa” toteutetaan.

53 Tässä tilanteessa on katsottava, että direktiivin 91/271 4 artiklan noudattamatta jättäminen on näytetty toteen Ljubljanan taajaman osalta.

54 Tätä toteamusta ei voida kyseenalaistaa sillä Slovenian tasavallan vastineessaan esittämällä seikalla, että Brodin jätevedenpuhdistamossa käsiteltyihin vesiin kohdistetun seurannan tulokset, joihin kyseinen jäsenvaltio viittasi viralliseen huomautukseen ja perusteltuun lausuntoon antamassaan vastauksessa, ”osoittavat, että näytteet ovat olleet useaan otteeseen riittävät ja siis täyttäneet direktiivin [91/271] liitteessä I olevan B kohdan vaatimukset”.

55 Unionin tuomioistuin on toki katsonut, että kun jäsenvaltio voi esittää yhden näytteen, joka täyttää direktiivin 91/271 liitteessä I olevan B kohdan mukaiset vaatimukset, on katsottava, että jäsenvaltio on täyttänyt direktiivin 4 artiklaan perustuvat velvoitteensa (tuomio 2.9.2021, komissio v. Ruotsi (Jätevedenpuhdistamot), C-22/20, EU:C:2021:669, 49 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

56 Kyseinen oikeuskäytäntö koskee kuitenkin tilanteita, joissa komissio ei ole väittänyt, ettei asianomaisessa jäsenvaltiossa ole riittävästi kapasiteettia yhdyskuntajätevesien käsittelyyn, joten unionin tuomioistuin on hylännyt kyseisen toimielimen esittämän väitteen, jonka mukaan kyseisen jäsenvaltion on sen osoittamiseksi, että sen tilanne on direktiivin 91/271 4 artiklan vaatimusten mukainen, esitettävä vielä näyte 12 kuukauden ajalta (ks. mm. vastaavasti tuomio 10.3.2016, komissio v. Espanja, C-38/15, EU:C:2016:156, 24 ja 35–39 kohta).

57 Kuten tämän tuomion 52 kohdassa todettiin, Slovenian tasavalta myöntää käsiteltävässä asiassa, että Ljubljanan taajaman yhdyskuntajätevesien olemassa oleva käsittelykapasiteetti on riittämätön.

58 On lisättävä, että unionin tuomioistuin on myös katsonut, että laitosten ei voida katsoa olevan direktiivin 91/271 liitteessä I olevassa A kohdassa tarkoitetun käsitteen ”paras saatavilla oleva tekninen tietämys liiallisia kustannuksia välttäen” mukaisia, kun yhtäältä kyseinen jäsenvaltio on sitoutunut laajamittaisia parannustöitä koskevaan suunnitelmaan, mikä osoittaa, että teknologisia ratkaisuja jätevesien liiallista valumista koskevan ongelman korjaamiseksi on olemassa, mutta niitä ei ole toteutettu, ja kun toisaalta kyseinen jäsenvaltio on päättänyt rahoittaa tällaiset työt, joten niihin liittyviä kustannuksia ei voida pitää liiallisina (tuomio 28.3.2019, komissio v. Irlanti (Jätevesien keräys- ja käsittelyjärjestelmä), C-427/17, EU:C:2019:269, 120 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

59 Tästä seuraa, että Slovenian tasavalta ei voi käsiteltävässä asiassa myöskään vedota tehokkaasti käsitteeseen ”paras saatavilla oleva tekninen tietämys liiallisia kustannuksia välttäen”, koska yhtäältä kyseinen jäsenvaltio on sitoutunut hankkeen ”Jätevesien poisto ja käsittely Ljubljanan tasangon pohjavettä johtavissa kerrostumissa” yhteydessä modernisoimaan yhdyskuntajätevesien käsittelyinfrastruktuurin, mitä ei ollut tapahtunut perustellussa lausunnossa tarkoitetun määräajan päättyessä, ja koska toisaalta kyseinen jäsenvaltio ei ole pyrkinyt osoittamaan, että kustannukset kyseisen taajaman yhdyskuntajätevesien käsittelylaitosten saattamisesta vaatimusten mukaiseksi olisivat mahdollisesti suhteettomia, sillä se toteaa, että hankkeen

rahoitus varmistetaan ”sen omin ja eurooppalaisin varoin” (ks. analogisesti tuomio 28.3.2019, komissio v. Irlanti (Jätevesien keräys- ja käsittelyjärjestelmä), C-427/17, EU:C:2019:269, 177 kohta).

60 On näin ollen katsottava, että perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä kaikkien Ljubljanan taajaman viemäröityjen yhdyskuntajätevesien käsittelyä biologisesti tai vastaavalla tavalla ei ollut varmistettu ja että direktiivin 91/271 4 artiklassa, tarkasteltuna yhdessä kyseisen direktiivin liitteessä I olevan B kohdan kanssa, asetettuja vaatimuksia ei siis ollut noudatettu.

– *Direktiivin 91/271 15 artiklan noudattamatta jättämistä koskeva väite*

61 Direktiivin 91/271 15 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tai asianomaisten toimielinten on tarkkailtava yhdyskuntien jätevedenpuhdistamoista tulevia päästöjä liitteessä I olevan D kohdan mukaisin tarkastuksin sen todentamiseksi, että liitteessä I olevassa B kohdassa vahvistetut vaatimukset täyttyvät.

62 Direktiivin 91/271 liitteessä I olevan D kohdan 4 alakohdasta ilmenee erityisesti, että käsiteltyjen jätevesien oletetaan noudattavan eri muuttujien osalta vahvistettuja arvoja, jos otetut vesinäytteet osoittavat kunkin muuttujan osalta erikseen tarkasteltuna, että vastaavia arvoja noudatetaan muun muassa seuraavasti: yhtäältä direktiivin 2 artiklan 7 alakohdassa ja liitteen I taulukossa 1 määriteltyjen muuttujien osalta näytteiden, joiden ei tarvitse täyttää kyseisessä taulukossa mainittuina pitoisuuksina ja/tai prosentuaalisena poistotehona vahvistettuja arvoja, määrä ei saa ylittää kyseisen liitteen taulukossa 3 määriteltyä enimmäismäärää eli kahta yhteensä kahdestatoista otetusta näytteestä. Toisaalta saman liitteen taulukossa 1 esitettyjen ja pitoisuuksina ilmaistujen muuttujien osalta tavanomaisissa toimintaolosuhteissa otettujen näytteiden enimmäismäärä ei saa poiketa muuttujien arvoista yli 100 prosenttia.

63 Slovenian tasavalta tyytyy toteamaan, että Brodin jätevedenpuhdistamolla vuoden 2016 aikana otetuista kahdestatoista näytteestä vain kaksi ja vuoden 2018 osalta vain neljä ei ollut näiden vaatimusten mukaisia, kyseenalaistamatta komission väitteitä, joiden mukaan näiden neljän näytteen BOD5- ja/tai COD-pitoisuudet ylittivät lisäksi direktiivin 91/271 liitteen I taulukossa 1 vahvistetut raja-arvot. Slovenian tasavalta myöntää lisäksi, että hankkeen ”Jätevesien poisto ja käsittely Ljubljanan tasangon pohjavettä johtavissa kerrostumissa” lopulliseen täytäntöönpanoon saakka sen velvollisuutta huolehtia siitä, että päästöt ovat kyseisen direktiivin 15 artiklassa ja liitteessä I olevassa D kohdassa tarkoitettujen laatuvaatimusten mukaisia, on ”mahdoton täyttää” Brodin jätevedenpuhdistamoon liitetyn Ljubljanan taajaman osan osalta. Tässä tilanteessa on katsottava, että myös kyseisten säännösten noudattamatta jättäminen on näytetty toteen.

64 Kaiken edellä esitetyn perusteella on todettava, että koska Slovenian tasavalta ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä huolehtiakseen Ljubljanan taajaman osalta siitä,

– että viemäröidyt yhdyskuntajätevedet käsitellään ennen vesistöön johtamista biologisesti tai vastaavalla tavalla ja

– että jätevedenpuhdistamoista tulevia päästöjä tarkkaillaan asianmukaisesti,

se ei ole noudattanut direktiivin 91/271 4 artiklan 1 ja 3 kohdan, tarkasteltuna yhdessä kyseisen direktiivin liitteessä I olevan B kohdan kanssa, ja kyseisen direktiivin 15 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan, tarkasteltuna yhdessä sen liitteessä I olevan D kohdan kanssa, mukaisia velvoitteitaan.

65 Kanne on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

66 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos osa asianosaisen vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, asianosaiset vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

67 Koska nyt esillä olevassa asiassa osa vaatimuksista on ratkaistu komission ja osa Slovenian tasavallan hyväksi, ne velvoitetaan vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Koska Slovenian tasavalta ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä huolehtiakseen Ljubljanan taajaman osalta siitä,

– että viemäröidyt yhdyskuntajätevedet käsitellään ennen vesistöön johtamista biologisesti tai vastaavalla tavalla ja

– että jätevedenpuhdistamoista tulevia päästöjä tarkkaillaan asianmukaisesti,

se ei ole noudattanut yhdyskuntajätevesien käsittelystä 21.5.1991 annetun neuvoston direktiivin 91/271/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 22.10.2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1137/2008, 4 artiklan 1 ja 3 kohdan, tarkasteltuna yhdessä kyseisen direktiivin, sellaisena kuin se on muutettuna, liitteessä I olevan B kohdan kanssa, ja kyseisen direktiivin, sellaisena kuin se on muutettuna, 15 artiklan 1 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan, tarkasteltuna yhdessä sen liitteessä I olevan D kohdan kanssa, mukaisia velvoitteitaan.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Euroopan komissio ja Slovenian tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset